

Sygn. akt II Cz 290/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 27 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt
Sędziowie:	SSO Barbara Mokras (spr.) SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. K.

z udziałem H. B.

o podział majątku wspólnego

na skutek skargi J. K. o wznowienie postępowania w sprawie
I Ns 403/04 Sądu Rejonowego w Kaliszu

w przedmiocie zażalenia J. K.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 7 listopada 2016 r., sygn. akt I Ns 862/16

po s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 290/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu odrzucił skargę J. K. o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 403/04.

W uzasadnieniu podano, że skarga została wniesiona po upływie terminu, a nadto, skarżący wniósł wcześniej analogiczną skargę, która została z analogicznych przyczyn prawomocnie odrzucona.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł J. K., zaskarżając je - w istocie – w całości i wnosząc o jego uchylenie.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu nierozpoznanie przez Sąd I instancji istoty sprawy, naruszenie przepisu art. 386 § 4 k.p.c. poprzez „pominięcie dowodów przedstawionych pod osąd”, naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak koniecznych elementów uzasadnienia zaskarżonego postanowienia oraz naruszenie przepisu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie prawa człowieka poprzez pozbawienie skarżącego rzetelnego procesu sądowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega uwzględnieniu.

Stosownie art. 399 § 1 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem.

Postępowanie w sprawie z wniosku H. B. z udziałem J. K. o podział majątku wspólnego zakończyło się prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 15 września 2006 r., sygn. akt II Ca 400/06.

Z pisemnych motywów zaskarżonego postanowienia wynika, że skarżący oparł przedmiotową skargę na twierdzeniu, iż po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego merytorycznie sprawę I Ns 403/04 zostały wykryte dowody, które mają wpływ na wynik rozpoznania sprawy, a nadto miało miejsce bezprawne działanie Sądu.

Podstawy wznowienia postępowania zostały enumeratywnie wskazane w art. 401 – 403 k.p.c. Stosownie do tych przepisów można żądać wznowienia postępowania z powodu jego nieważności, jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekał sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia, jak również, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania (art. 401). Wznowienia postępowania można żądać również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie (art. 401¹). Nadto wznowienie postępowania można oprzeć na tej podstawie, że wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym, jak również wtedy, gdy wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa (art. 403 § 1 pkt 1 i 2). Poza tym można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2). Ostatnia z podstaw wznowienia postępowania zachodzi wtedy, gdy na treść wyroku miało wpływ postanowienie niekończące postępowania w sprawie, wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, uchylone lub zmienione zgodnie z art. 416¹ k.p.c. (art. 403 § 4).

Stosownie do dyspozycji art. 405 k.p.c., do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c., właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej. Do wznowienia postępowania na innej podstawie właściwy jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy.

Wobec faktu, że – jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego - wskazana w skardze o wznowienie przyczyna wznowienia postępowania została ujęta w przepisie art. 403 § 2 k.p.c. oraz – jak należy sądzić - art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c., należy uznać, że właściwość rzeczową sądu do rozpoznania niniejszej skargi określa zdanie drugie przepisu art. 405 k.p.c., a zatem sądem właściwym do rozpoznania przedmiotowej skargi jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy.

Ocena, czy zostały spełnione wymagania skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem (art. 409 k.p.c.) lub czy zachodzą przesłanki do zastosowania art. 410 § 1 k.p.c., powinna zostać dokonana przez sąd właściwy (art. 405 k.p.c.), przy czym sąd instancji wyższej jest właściwy wówczas, gdy w toku kontroli instancyjnej wydał orzeczenie merytoryczne, tj. m.in. oddalił środek odwoławczy (zob. uchwała Składu Siedmiu

Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2007 r., III CZP 137/06, OSNC rok 2007, Nr 9, poz. 125; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2012 r., II Co 10/12, Legalis Nr 480433; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2015 r., V CZ 25/15, Legalis Nr 1281636).

Skoro zatem sprawa I Ns 403/04 została zakończona prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 15 września 2006 r., sygn. akt II Ca 400/06, należy uznać, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane przez sąd niewłaściwy rzeczowo.

Dlatego, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski